

Θεσσαλονίκη: 13-03-2014

Αριθμ. πρωτ: 205

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΓΕΩΤΕΧΝΙΚΟ ΕΠΙΜΕΛΗΤΗΡΙΟ ΕΛΛΑΔΑΣ
ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΚΟ ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ
ΚΕΝΤΡΙΚΗΣ ΜΑΚΕΔΟΝΙΑΣ

Ταχ. Δ/ση : Βενιζέλου 64
Τ.Κ. : 546 31, ΘΕΣ/ΝΙΚΗ
Τηλ. : 2310-221726
Φαξ : 2310-265468
Ιστοσελίδα : www.geotee-kma.gr
E-mail : geotekma@otenet.gr

Προς:

Τον Αναπληρωτή Υπουργό Αγροτικής
Ανάπτυξης και Τροφίμων
κ. Μάξιμο Χαρακόπουλο

Κοιν.:

Ως Πίνακας Διανομής

Θέμα: «Προτάσεις – παρατηρήσεις σχετικά με το δημοσιευθέν σχέδιο της Υπουργικής Απόφασης για τη συνταγογράφηση των γεωργικών φαρμάκων»

Αξιότιμε κ. Υπουργέ,

η συνταγογράφηση των γεωργικών φαρμάκων, όπως γνωρίζετε, μπορεί υπό προϋποθέσεις να αποτελέσει ένα πολύτιμο εργαλείο για τον έλεγχο και την πιστοποιημένη ορθή χρήση των γεωργικών φαρμάκων προς όφελος των αγροτών, των καταναλωτών και του φυσικού περιβάλλοντος. **Η υποχρέωση έκδοσης συνταγής** για τη χρήση των γεωργικών φαρμάκων από τους επαγγελματίες χρήστες, η οποία νομοθετήθηκε με το άρθρο 35, παρ. 5 του ν. 4036/2012 (ΦΕΚ Α' 8) όπως τροποποιήθηκε με το άρθρο 44, παρ. 4 του ν. 4235/2014 (ΦΕΚ Α' 32), **δεν αποτελεί σε καμία περίπτωση από μόνης της εχέγγυο για την επιτυχία του εγχειρήματος, χωρίς τον ορθό καθορισμό των στόχων, του περιεχομένου και της διαδικασίας έκδοσης της συνταγής χρήσης των γεωργικών φαρμάκων.** Συνεπώς, η υπό έκδοση Υπουργική Απόφαση θα πρέπει να σχεδιασθεί κατάλληλα ώστε να ορίσει μια διαδικασία που θα βάλει τα θεμέλια για να πάει ένα ή πολλά βήματα μπροστά η επαγγελματική εφαρμογή της φυτοπροστασίας στην Ελλάδα.

Με βάση τις παραπάνω σκέψεις, οι προτάσεις - παρατηρήσεις μας σχετικά με το δημοσιευθέν σχέδιο της Υπουργικής Απόφασης για τη συνταγογράφηση των γεωργικών φαρμάκων είναι οι ακόλουθες:

Άρθρο 1: Οι στόχοι που αναφέρονται στην αιτιολογική έκθεση θα έπρεπε να καταγραφούν επιγραμματικά στο άρθρο 1 της Υπουργικής Απόφασης. Κεφαλαιώδους σημασίας είναι ο ρητός καθορισμός της δραστικής ουσίας

(και όχι του εμπορικού σκευάσματος) ως το αντικείμενο επιλογής της συνταγής χρήσης των γεωργικών φαρμάκων. Το γεγονός ότι συνταγογραφείται μόνο η δραστική ουσία τεκμαίρεται και από το άρθρο 35, παρ. 1, εδ. δ) του ν. 4036/2012 (ΦΕΚ Α' 8) όπως τροποποιήθηκε με το άρθρο 44, παρ. 4 του ν. 4235/2014 (ΦΕΚ Α' 32), στο οποίο ρητά αναφέρεται ότι: «Ειδικά, ως προς τη συνταγογραφείσα δραστική ουσία και τα συγκεκριμένα εμπορικά σκευάσματα που μπορούν να χρησιμοποιηθούν υπεύθυνος είναι μόνο ο υπεύθυνος επιστήμονας». Συνεπώς, θα πρέπει να καταγραφεί απαραίτητως στο άρθρο 1 της Υπουργικής Απόφασης η ακριβής φράση της αιτιολογικής έκθεσης: **«Η επιλογή του γεωργικού φαρμάκου (φυτοπροστατευτικού προϊόντος) γίνεται από τον συντάκτη της συνταγής χρήσης του γεωργικού φαρμάκου, όσον αφορά τη δραστική ουσία και από τον υπεύθυνο καταστήματος λιανικής πώλησης γεωργικών φαρμάκων, όσον αφορά το σκεύασμα του φυτοπροστατευτικού προϊόντος που περιέχει τη συγκεκριμένη δραστική ουσία (μεταξύ των σκευασμάτων που περιέχουν την ίδια δραστική ουσία)».**

Άρθρο 2: Σχετικά με τους εκδότες των συνταγών παρατηρούμε ότι:

(α) Τα ΠΔ 109/1989 (ΦΕΚ Α' 47) και ΠΔ 312/2003 (ΦΕΚ Α' 264), τα οποία μνημονεύονται στο άρθρο 35, παρ. 1, εδ. β) του ν. 4036/2012 (ΦΕΚ Α' 8) όπως τροποποιήθηκε με το άρθρο 44, παρ. 4 του ν. 4235/2014 (ΦΕΚ Α' 32), αναφέρουν ρητά ως δραστηριότητα των αποφοίτων των σχετικών Τμημάτων των Τεχνολογικών Εκπαιδευτικών Ιδρυμάτων (ΤΕΙ) την εμπορία των γεωργικών φαρμάκων και δεν υπάρχει καμία αναφορά στη συνταγογράφηση, ενώ αντιθέτως, το ΠΔ 344/2000 (ΦΕΚ Α' 297) ρητά αναφέρει στο άρθρο 5, παρ. 2 ότι **«Οι γεωτεχνικοί (μέλη του ΓΕΩΤ.Ε.Ε.) είναι οι μόνοι αρμόδιοι να εκδίδουν συνταγές φαρμάκων που αφορούν αντικείμενα της ειδικότητάς τους»** και στο άρθρο 8, παρ. ιβ) ότι οι γεωπόνοι απασχολούνται **«στη συνταγογράφηση φυτοπροστατευτικών προϊόντων και τον έλεγχο της εφαρμογής της»**. Συνεπώς, η υπό έκδοση Υπουργική Απόφαση οφείλει να λάβει υπόψη την ειδική κείμενη νομοθεσία και να ορίσει στο άρθρο 2, παρ. 1, εδ. Α ότι «ο εκδότης συνταγών χρήσης γεωργικών φαρμάκων είναι γεωπόνος πτυχιούχος ιδρύματος πανεπιστημιακής εκπαίδευσης ή κάτοχος ισότιμου πτυχίου ή διπλώματος αντίστοιχης ειδικότητας σχολής κράτους – μέλους της Ε.Ε. ή χώρας εκτός Ε.Ε. με βάση την αρχή της αμοιβαιότητας».

(β) Σημαντική παράμετρο θα πρέπει να αποτελέσει και η πιστοποιημένη επιστημονική επάρκεια των γεωπόνων – συνταγογράφων, καθώς και η

εξειδικευμένη εκπαίδευσή τους στα θέματα της ολοκληρωμένης φυτοπροστασίας. Ως εκδότες συνταγών χρήσης γεωργικών φαρμάκων, λαμβανομένων υπόψη των αναφερομένων στο άρθρο 5, παρ. 2 του ΠΔ 344/2000 (ΦΕΚ Α' 297) περί «ειδικότητας», θα έπρεπε να οριστούν «οι γεωπόνοι που έχουν αποδεδειγμένη επιστημονική επάρκεια – ειδικότητα με βάση τους ακριβείς τίτλους σπουδών τους και τα μαθήματα φυτοπροστασίας που έχουν παρακολουθήσει σε προπτυχιακό ή μεταπτυχιακό επίπεδο ή με βάση τα χρόνια της επαγγελματικής - επιστημονικής πείρας τους στον τομέα της φυτοπροστασίας». **Θα ήταν άτοπο και αλυσιτελές να δοθεί η δυνατότητα συνταγογράφησης σε γεωπόνο που δεν έχει παρακολουθήσει μαθήματα φυτοπροστασίας πανεπιστημιακού επιπέδου ή δεν έχει σχετική επαγγελματική - επιστημονική πείρα.**

(γ) Θα πρέπει να εξεταστεί, επίσης, η πιθανή πρόβλεψη επικαιροποίησης των γνώσεων στην ηλεκτρονική συνταγογράφηση και στην ολοκληρωμένη καταπολέμηση από τους φορείς συμπληρωματικής κατάρτισης που προβλέπονται στην ΚΥΑ με αρ. 8040/88923/13 (ΦΕΚ Β' 1849). Η προτεινόμενη επιμόρφωση δεν είναι η θεσμοθετημένη συμπληρωματική κατάρτιση στην ορθολογική χρήση γεωργικών φαρμάκων της παραπάνω ΚΥΑ, η οποία απευθύνεται μόνο στους πτυχιούχους γεωπονίας υπεύθυνους εμπορίας γεωργικών φαρμάκων.

(δ) Για την έκδοση συνταγών χρήσης γεωργικών φαρμάκων δεν είναι απαραίτητη μόνο η ύπαρξη Αριθμού Φορολογικού Μητρώου (ΑΦΜ) όπως προβλέπεται στο άρθρο 2, παρ. 1, εδ. Α της υπό έκδοση ΥΑ, αλλά και η επίσημη έναρξη της συγκεκριμένης επαγγελματικής δραστηριότητας στην αρμόδια ΔΟΥ με τη δυνατότητα έκδοσης Τιμολογίων ή Αποδείξεων Παροχής Υπηρεσιών, στοιχεία που θα πρέπει, επίσης, να δηλώνονται και να ελέγχονται από τις Δ/νσεις Αγροτικής Οικονομίας και Κτηνιατρικής των Περιφερειακών Ενοτήτων. **Καμία επαγγελματική δραστηριότητα δεν διενεργείται δωρεάν, εκτός εάν πρόκειται για εθελοντική εργασία ή εάν εξασκείται νομίμως από δημόσιο υπάλληλο στα πλαίσια των υπηρεσιακών καθηκόντων του.** Επιπροσθέτως, η ορθή εφαρμογή της ολοκληρωμένης φυτοπροστασίας σύμφωνα με τα προβλεπόμενα στο Παράρτημα Δ του ν. 4036/2012 (ΦΕΚ Α' 8), προϋποθέτει επιτόπιες παρατηρήσεις που ενέχουν και κόστος μετακίνησης.

Άρθρα 3 & 4: Στην παράγραφο 2 του άρθρου 3 θα ήταν χρήσιμο να γραφεί επιγραμματικά ο τίτλος των καθοριζόμενων από το Παράρτημα Δ του ν. 4036/2012 (ΦΕΚ Α' 8). Η παράγραφος 1 του άρθρου 3 και το άρθρο 4

προτείνουμε να αντικατασταθούν από το παρακάτω κείμενο: «Η συνταγή χρήσης γεωργικού φαρμάκου είναι έγγραφη οδηγία – πρόταση προς τον επαγγελματία χρήστη μετά από μελέτη της υφιστάμενης κατάστασης της καλλιέργειάς του προκειμένου να χρησιμοποιήσει συγκεκριμένη δραστική ουσία γεωργικού φαρμάκου ή συνδυασμό δραστικών ουσιών και είναι το αποτέλεσμα επιτόπιας επίσκεψης και αυτοψίας στο χωράφι, ή εργαστηριακού ελέγχου, ή συμβουλευτικής παρακολούθησης της καλλιέργειας, ή των οδηγιών των σταθμών γεωργικών προειδοποιήσεων, ή αναλύσεων – γνωματεύσεων επιστημονικών ιδρυμάτων και ινστιτούτων. Η συνταγή χρήσης γεωργικού φαρμάκου εκδίδεται είτε για προληπτική, είτε για θεραπευτική χρήση των γεωργικών φαρμάκων και η επιλογή των δραστικών ουσιών γίνεται με βάση την αποτελεσματικότητα, τον τρόπο δράσης, το φάσμα δράσης, την εκλεκτικότητα για το καλλιεργούμενο φυτό, την ασθένεια ή το ζωικό εχθρό ή το ζιζάνιο, τους ειδικούς περιβαλλοντικούς στόχους, τη συνδυαστικότητα με άλλα φυτοπροστατευτικά προϊόντα, την ευχέρεια εφαρμογής, τα αναμενόμενα υπολείμματα στο αγροτικό προϊόν, την υπολειμματική διάρκεια, την τοξικολογική σήμανση, τη συμβατότητα με τη στρατηγική διαχείρισης της ανθεκτικότητας των επιβλαβών οργανισμών, καθώς και την πιθανή επίδραση στην επόμενη καλλιέργεια. Δίνεται προτεραιότητα στη χρήση φυτοπροστατευτικών προϊόντων με εκλεκτική δράση, δηλαδή αυτών που έχουν μέγιστη αποτελεσματικότητα για τον οργανισμό-στόχο, ελάχιστη επίδραση στους οργανισμούς-μη στόχους (χειριστές, καταναλωτές, μέλισσες, ωφέλιμα αρθρόποδα, πτηνά, ψάρια κλπ.), μικρό βαθμό έκπλυσης στα νερά και ταχύ ρυθμό αποδόμησης» Η λεπτομερέστερη περιγραφή του περιεχομένου της συνταγής χρήσης γεωργικών φαρμάκων και της ακολουθούμενης διαδικασίας για την έκδοσή της που προτείνουμε παραπάνω διασφαλίζει την ορθή εφαρμογή των αρχών της ολοκληρωμένης φυτοπροστασίας όπως καθορίζονται στο Παράρτημα Δ του ν. 4036/2012 (ΦΕΚ Α' 8) και την επίτευξη των στόχων του άρθρου 1 της υπό έκδοσης ΥΑ.

Άρθρα 5 – 7: Η «Επίσημη Συνταγή Ολοκληρωμένης Φυτοπροστασίας» που καταγράφεται στο Παράρτημα Ι του σχεδίου της υπό έκδοση ΥΑ (και κατ' επέκταση και η Αναγνωρισμένη Συνταγή Ολοκληρωμένης Φυτοπροστασίας) αφορά λανθασμένα στο εμπορικό σκεύασμα και όχι στη δραστική ουσία, γεγονός που αντίκειται στην πολιτική της συνταγογράφησης της δραστικής ουσίας (όπως αναγράφεται και στην αιτιολογική έκθεση), ενώ η επιλογή του εμπορικού

σκευάσματος έχει ήδη καθοριστεί ως αρμοδιότητα μόνο του υπεύθυνου επιστήμονα του καταστήματος εμπορίας γεωργικών φαρμάκων και όχι του συνταγογράφου σύμφωνα με το άρθρο 35, παρ. 1, εδ. δ) του ν. 4036/2012 (ΦΕΚ Α' 8) όπως τροποποιήθηκε με το άρθρο 44, παρ. 4 του ν. 4235/2014 (ΦΕΚ Α' 32). Παρομοίως, δεν θα έπρεπε να καταγράφονται στην «Επίσημη Συνταγή Ολοκληρωμένης Φυτοπροστασίας» και τα υπόλοιπα πεδία όπως η ποσότητα, η δοσολογία, η ποσότητα ψεκαστικού διαλύματος, η πίεση εφαρμογής κ.α. Η «Επίσημη Συνταγή Ολοκληρωμένης Φυτοπροστασίας» του Παραρτήματος Ι του σχεδίου της ΥΑ μπορεί να εφαρμοσθεί μόνο όταν ο εκδότης της συνταγής χρήσης γεωργικών φαρμάκων είναι ο υπεύθυνος επιστήμονας του καταστήματος εμπορίας γεωργικών φαρμάκων, γεγονός που αποτελεί έναν απαράδεκτο αποκλεισμό όλων των υπόλοιπων γεωπόνων εκδοτών συνταγών. Άλλωστε, το άρθρο 35, παρ. 5 εδ. β) του ν. 4036/2012 (ΦΕΚ Α' 8) όπως τροποποιήθηκε με το άρθρο 44, παρ. 4 του ν. 4235/2014 (ΦΕΚ Α' 32) αναφέρει ότι όταν η συνταγή εκδίδεται από τον υπεύθυνο επιστήμονα του καταστήματος εμπορίας γεωργικών φαρμάκων, «η ηλεκτρονική καταγραφή σε ειδικό έντυπο της πώλησης των γεωργικών φαρμάκων, σύμφωνα με την παράγραφο 5 του άρθρου 36, μπορεί να υπέχει θέση συνταγής χρήσης γεωργικού φαρμάκου αναφέροντας πλήρως τα στοιχεία του επιστήμονα που την εξέδωσε». Συνεπώς, η υπό έκδοση ΥΑ θα πρέπει να καθορίσει μία συνταγή χρήσης γεωργικών φαρμάκων με συνταγογραφείσα τη δραστική ουσία και συγκεκριμένα προτείνουμε να καταγράφονται σε ειδικό έντυπο συνταγής ηλεκτρονικά τα ακόλουθα στοιχεία για κάθε επαγγελματία χρήστη:

- α) Τα στοιχεία και ο Αριθμός Φορολογικού Μητρώου (Α.Φ.Μ.) του επαγγελματία χρήστη.
- β) Η τοποθεσία/περιοχή αγροτεμαχίου.
- γ) Ο κωδικός αγροτεμαχίου και η έκταση σε εκτάρια από την αίτηση-δήλωση της Ενιαίας Ενίσχυσης (εφόσον υπάρχει) του Ολοκληρωμένου Συστήματος (ΟΣΔΕ).
- δ) Το είδος και η ποικιλία της καλλιέργειας ή του φυτικού προϊόντος.
- ε) Το βλαστικό στάδιο της καλλιέργειας.
- στ) Η διάγνωση του αιτίου της προσβολής.
- ζ) Η μέθοδος διάγνωσης.

η) Η προτεινόμενη δραστική ουσία γεωργικού φαρμάκου ή συνδυασμός δραστικών ουσιών.

θ) Η προτεινόμενη δόση της δραστικής ουσίας ανά εφαρμογή και εφαρμοζόμενη επιφάνεια.

ι) Ο προτεινόμενος χρόνος εφαρμογής και η συχνότητα εφαρμογής.

ια) Το χρονικό διάστημα μεταξύ τελευταίας εφαρμογής και συγκομιδής του προϊόντος.

ιβ) Ο αριθμός τιμολογίου/απόδειξης παροχής υπηρεσιών.

ιγ) Ο ειδικός κωδικός εκδότη της συνταγής που εκδίδεται από τη ΣΕΑ με την καταγραφή το αντίστοιχο Μητρώο.

Μετά την ηλεκτρονική καταχώρηση των ανωτέρω στοιχείων στο ειδικό έντυπο συνταγής θα πρέπει να γίνεται αποθήκευση του ειδικού εντύπου συνταγής στην ηλεκτρονική εφαρμογή από την οποία και θα εκδίδεται μοναδικός κωδικός αριθμός του ειδικού εντύπου συνταγής. Το ειδικό έντυπο συνταγής με το μοναδικό κωδικό αριθμό θα πρέπει να εκτυπώνεται σε χαρτί και να υπογράφεται από τον εκδότη της συνταγής για να αποτελέσει τη συνταγή χρήσης γεωργικών φαρμάκων. Η συνταγή χρήσης γεωργικών φαρμάκων θα παραδίδεται στον επαγγελματία χρήστη για εκτέλεση σε κατάσταση λιανικής πώλησης γεωργικών φαρμάκων. **Η διαδικασία αυτή δίνει επαρκή στοιχεία ιχνηλασιμότητας που είναι απαραίτητα και για την καταπολέμηση της παράνομης εισαγωγής και διακίνησης γεωργικών φαρμάκων από άλλες χώρες.** Ζωτικής σημασίας για την επιτυχή λειτουργία του συστήματος είναι η ηλεκτρονική καταχώρηση του μοναδικού κωδικού αριθμού της συνταγής κατά την πώληση του εμπορικού σκευάσματος στα καταστήματα λιανικής πώλησης για λόγους ιχνηλασιμότητας και ολοκληρωμένου ελέγχου (με εφαρμογή συστήματος barcode για το σκεύασμα). Σε αυτήν την περίπτωση κατά τη διενέργεια δειγματοληπτικών ή και κατευθυνόμενων ελέγχων από τις αρμόδιες υπηρεσίες (ΔΑΟΚ) σε καλλιεργούμενα αγροτεμάχια, εάν εντοπισθεί η χρήση κάποιας δραστικής ουσίας στην καλλιέργεια θα αναζητιέται άμεσα η σχετική νόμιμη συνταγή και θα διαπιστώνεται εάν και με ποιό τρόπο εκτελέστηκε (εμπορικό σκεύασμα, ποσότητα, κατάσταση πώλησης). Εάν δεν υπάρχει συνταγή ή δεν εκτελέστηκε νόμιμα θα επιβάλλονται οι προβλεπόμενες οικονομικές και ποινικές κυρώσεις.

Άρθρα 8 – 11: Στα άρθρα αυτά υπάρχουν αναγκαίες ρυθμίσεις για την εύρυθμη λειτουργία του συστήματος της συνταγογράφησης, οι οποίες μας βρίσκουν σύμφωνους.

Αξιότιμε κ. Υπουργέ,

οι παραπάνω προτάσεις μας είναι πλήρως συμβατές με την ευρωπαϊκή νομοθεσία και το σύγχρονο Ελληνικό πρότυπο αγροτικής ανάπτυξης που στοχεύει σε ποιοτικά και πιστοποιημένα προϊόντα. Μειώνουν το κόστος παραγωγής, αυξάνουν την ασφάλεια, την εξαγωγιμότητα και επομένως την τιμή των προϊόντων μας, σέβονται το περιβάλλον και τις λοιπές αγροτικές δραστηριότητες (μελισσοκομία, ιχθυοκαλλιέργειες κ.α.), δίνουν στον Έλληνα ή στον ξένο καταναλωτή τη σιγουριά να καταναλώνει τα αξεπέραστα προϊόντα της Ελληνικής Γης, ενώ στον Έλληνα γεωπόνο δίνουν τη δυνατότητα να αξιοποιήσει τις ιδιαίτερες ικανότητες και τις εξειδικευμένες επιστημονικές του γνώσεις προς όφελος του κοινωνικού συνόλου. Παραμένουμε στη διάθεσή σας για κάθε αναγκαία λεπτομέρεια και διευκρίνιση των προτάσεών μας, συμβάλλοντας εποικοδομητικά στον κοινό στόχο για τη βιώσιμη αγροτική ανάπτυξη της χώρας.

Για την Διοικούσα Επιτροπή του Παραρτήματος
Κεντρικής Μακεδονίας του ΓΕΩΤ.Ε.Ε.
Ο Πρόεδρος

Δρ. Αθανάσιος Σαρόπουλος

ΠΙΝΑΚΑΣ ΔΙΑΝΟΜΗΣ

1. Τον Υπουργό Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων
κ. Αθανάσιο Τσαυτάρη.
2. Τον Γενικό Γραμματέα του Υπουργείου Αγροτικής Ανάπτυξης και
Τροφίμων κ. Μόσχο Κορασίδη.
3. Τμήμα Γεωργικών Φαρμάκων της Δ/νσης Προστασίας Φυτικής
Παραγωγής του Υπ.Α.Α.Τ.
4. Δ.Σ. ΓΕΩΤ.Ε.Ε.
5. Παραρτήματα ΓΕΩΤ.Ε.Ε.
6. Γεωτεχνικούς Φορείς.
7. Μ.Μ.Ε.